

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 49/2017 (92)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΑΛΦΗΑ ΚΥΠΡΟΥ»

Ημερομηνία Απόφασης: 19 Ιουλίου, 2017

Ενώπιον: κ.κ. Αλέκου Ευαγγέλου, Προέδρου, Ρόνας Πετρή Κασάπη, Αντιπροέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Ξενοφώντα Χαραλάμπους, Ισίδωρου Κολώτα, Σέργιου Ποΐζη και Αγγελικής Λαζάρου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις των Κανονισμών 21.(5), 21.(6) και 22.(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

21.(5) Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.

21.(6) Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.

22.(1) Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές-

(α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

- (i) (Κ) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·
- (ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·
- (iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·
- (iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών·
- (v) (Α) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.

Υστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερ. 8.5.2017, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

«Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και / ή παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.»

Οι διερευνώμενες παραβάσεις, οι οποίες τέθηκαν ενώπιον του οργανισμού, εκτίθενται στα πιο κάτω υποστοιχεία 1. - 3.:

1. Στις 25/1/2017, μεταξύ των ωρών 6:35–9:15 (δηλαδή, εντός της οικογενειακής ζώνης), ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση (Κ) το πρόγραμμα «ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ Άλλη Μέρα», χωρίς να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές ήταν ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούσαν, το οποίο δεν ανταποκρινόταν στη σήμανση που δόθηκε από τον οργανισμό, κατά παράβαση του Κανονισμού 21.(5) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Στο πλαίσιο του υπό αναφορά προγράμματος, το οποίο παρουσιάζουν ο Παναγιώτης Δημόπουλος και η Δήμητρα Μακρυγιάννη, μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

...

Παρουσιαστής: *Και αμέσως μετά και αμέσως μετά ...*

Παρουσιάστρια: *Και αμέσως μετά ...*

Παρουσιαστής: *Πες το γιατί έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον.*

Παρουσιάστρια: *Θ' ανοίξουμε το θέμα του σατανισμού. Μη φοβηθείτε. ... Θα το συζητήσουμε αμέσως μετά με τον Θεολόγο μας, τον Χριστάκη Ευσταθίου, που είναι εδώ κοντά μας.*

...

Παρουσιαστής: *... Πάμε να καλημερίσουμε ... τον κύριο Χριστάκη Ευσταθίου, το Θεολόγο μας. Κύριε Ευσταθίου ...*

...

Παρουσιαστής: *... Λοιπόν, είδαμε ... τον Εγγλεζοκυπραίιο ...*

...

Παρουσιαστής: *... σατανιστής. Με τη βούλα μάλιστα εδώ πέρα. Είχε κάνει και ... τον τράγο εκεί, που είναι του Εωσφόρου, σωστά; ...*

Θεολόγος: *Σωστό. ...*

...

Θεολόγος: *Καλά, είναι διάφορα τα εβλήματα που χρησιμοποιούν και τους προσδίδουν ... το δικόν τους νόημα και έχουν σχέση και με τις τελετουργίες που κάνουν ...*

...

Παρουσιαστής: *Θέλω να πιστεύω ότι δεν έχουμε σατανιστές στην Κύπρο.*

Θεολόγος: *Ε, εντάξει. Αυτό είναι ιδανικό να μην υπάρχουν διότι πρόκειται για μια πολύ καταστροφική κατάσταση που ... περιλαμβάνεται μέσα στις φάσεις που γίνονται καταστροφικές λατρείες. Γι' αυτόν ανησύχησε και την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση και εξέδωσε σε κάποιο στάδιο, πριν μερικά χρόνια, Οδηγία, να προσέξουν αυτές τις καταστάσεις διότι αγγίζουν και τα όρια του εγκλήματος, σε ακραίες μορφές, όπως τα ζήσαμε και τα είδαμεν τελευταία. Επομένως ... είναι καταστάσεις που, εντάξει ... μιλάμε για την Κύπρο αλλά κάποια πράγματα συμβαίνουν και εδώ. Να μην τα παραγνωρίσουμε, να μην τα υποβαθμίσουμε.*

Παρουσιαστής: *Όπως;*

Θεολόγος: *... Δηλαδή, μιλώ για τους νέους ανθρώπους οι οποίοι μου κάνει εντύπωση που επιδεικνύουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Δεν είναι κακό να μάθεις αλλά το πρόβλημα είναι ότι αν δεν έχεις τα κατάλληλα αντισώματα να αντισταθείς σε κάποιες καταστάσεις, έχει πολύ ... ευάλωτους ανθρώπους οι οποίοι μπορεί να προχωρήσουν σε κάποια στάδια που τα πλοκάμια τους είναι τόσο βαθιά και να μην μπορούν μετά να απεγκλωβιστούν. Βέβαια δεν είναι περιπτώσεις που μπορεί να είναι και εκκωφαντικές, να βγαίνουν στη δημοσιότητα, γι' αυτό λέω δεν είμαι βέβαιος κατά πόσο και 'δω στην Κύπρο δεν συμβαίνουν κάποια πράγματα.*

...

Παρουσιάστρια: ... Να ορίσουμε λίγο τι είναι σατανισμός. Δηλαδή κάποιος δηλώνει σατανιστής, τί κάνει; Πώς εκδηλώνεται;

Θεολόγος: Βέβαια, αν ξεκινήσομεν, έχουν την ιδεολογία τους. Ξέρομεν τα σχετικά που αναφέρει και αναφέρονται και στην ίδια την Αγία Γραφή, από τη πτώση, τον Εωσφόρο κ.λπ. Και 'ντάξει, έχουν, είναι παραδεκτό και από την Αγία Γραφή και από τους Πατέρες της Εκκλησίας ότι έχουν πολύ καταστροφικές τάσεις, αντιπαλεύουν το θέλημα του Θεού και είναι σε μια κατάσταση που σίγουρα, αν ορίσουμε ότι η δημιουργία του ανθρώπου σημαίνει ζωή ... στο αντίπερα όχθη βρίσκεται η καταστροφή. Ότι καταστρέφει τη ζωή εκφράζει το σατανισμό. Τώρα εκείνο στο οποίο πρέπει να επικεντρώσομεν την προσοχήν μας είναι ... στις καταστροφικές λατρείες όπου εκεί γίνονται οργιώδεις καταστάσεις ... μέχρι και ανθρωποθυσίες. Έχουμεν παραδείγματα.

Παρουσιάστρια: Μα έχουμε δει και στο ... παρελθόν.

Θεολόγος: Ναι ...

Παρουσιάστρια: Και στην Ελλάδα.

...

Θεολόγος: ... μετά και στην Αμερική. Εκείνο το «πύλη του ουρανού». Τριάντα μαζικές αυτοκτονίες την ίδια στιγμή. Και στην Τουρκία, όταν εκδηλώθηκαν οι σεισμοί, νομίζω το 1999. Το θεώρησαν ως θυμόν του Θεού. Να δείτε και πως εκφράζεται κάποτε ...

Παρουσιαστής: Τι βλακεία.

Θεολόγος: ... ακριβώς. Και έπρεπε να θυσιαστεί μια κοπέλα και προχώρησαν σε αυτήν την διάσταση. Αλλά λέω ότι και κάποιες καταστάσεις και εδώ στην Κύπρο, διότι φέρνουν τον άνθρωπον ... στα όρια της καταστροφής. Δηλαδή τζιαι μέσα στο Ευαγγέλιον όταν δούμεν τις περιπτώσεις ... δαιμονιζομένων κ.λπ. ... έχουν τάσεις αυτοκαταστροφής και γενικά τάσεις καταστροφής ...

...

Παρουσιαστής: Γιατί κάποιος να γίνει σατανιστής; Είναι θέμα δύναμης; Είναι θέμα επιβολής; Είναι θέμα να κάνω κακό σε κάποιον, να έχω τη δύναμη και να κάνω ή πιστεύω ότι έτσι θα γίνω παντοκράτορας ... ;

...

Θεολόγος: Είναι σε αυτήν την διάσταση, δηλαδή υπόσχονται δύναμη, υπόσχονται εξουσία, υπόσχονται 1002 πράγματα ... Θεολογικά θέλει πολλή ώρα να το συζητήσομε αυτό το πράγμα ... Θέλουν να μπουν στη θέση του Θεού. Δηλαδή να διώξουν τον Θεό για να μπουν στην θέσην του ... Γι' αυτόν και ... δεν αναγνωρίζουν την μεταθάνατο ζωή. Απλώς λένε ότι ... άμα πεθάνει κάποιος, δεν πεθαίνει. Θα υπάρξει. Πιστεύουν στη μετεμψύχωση. Θα υπάρξει μετεμψύχωση τζιαι συνεχίζεται η ζωή σε αυτή τη διάσταση και γι' αυτό τους βλέπουμε να αποτολμούν και ακραία βήματα.

...

Θεολόγος: ... Αυτοκτονίες κ.λπ. Τζιαι υπάρχουν αυτά τα πράγματα. Τώρα ... έχει σημασία να αναλύσομε λίγον το ... θέμαν που ... βάζετε, ότι κάποιος δεν ... είναι

συνειδητοποιημένος ... από την αρχή ότι «ναι θα προχωρήσω ... σ' αυτήν την κατάσταση που λέγεται σατανισμός». ... Τα πρώτα βήματα ποιά εν πούνε; Η περιέργεια βέβαια. Σας είπα προηγουμένως υπάρχουν οι ενάλωτες ομάδες. Όταν δεν έχεις πνευματικά αντισώματα να βλέπεις και πιο πέρα τους κινδύνους είναι εύκολο να εμπλακείς σ' αυτές τις καταστάσεις, οι οποίες σε προχωρούν σιγά-σιγά. Δεν είναι από την αρχήν αυτές οι αποκρουστικές φάσεις που βλέπομε. Στην πορεία των πραγμάτων μπλέκεται ... ένας ο οποίος μπορεί να ξεκινήσει από ... την επιθυμία να μάθει τι είναι αυτό το πράγμα. Να το δοκιμάσει ... οπότε οι πιο δύσκολες περιπτώσεις ... είναι όταν εμπλακεί σε λατρείες οι οποίες είναι καταστροφικές ούτως ή άλλως. Και ο σατανισμός βέβαια, έχει διάφορες μορφές. Ακόμα υπάρχουν φάσεις διαλογισμού ... Υπάρχουν φάσεις μαγείας. Υπάρχουν φάσεις ... που γίνονται όργια και ανθρωποθυσίες και τα θεωρούν φυσιολογικά. Αυτό είναι το τρομαχτικό.

Παρουσιάστρια: Έχει καμία σχέση ο σατανισμός με τη μαύρη μαγεία;

Παρουσιαστής: Μπράβο.

Θεολόγος: ... συνδέεται. Βέβαια το «μαύρη» και το «λευκή» εν σχετικόν εδώ διότι πολλές φορές λέμε το «λευκή» ... στην πραγματικότητα πρόκειται για το ίδιο πράγμα. Είτε «μαύρη» είτε «λευκή» μαγεία, η οποία συνδέεται από πολλούς με το σατανισμό διότι είναι επίκληση πνευμάτων και προσπάθεια να δημιουργήσουν τέτοιες καταστάσεις που να εγκλωβίσουν τον άνθρωπο. Και είναι χαρακτηριστικόν εδώ ότι ο άνθρωπος εξευτελίζεται. Χάνει την προσωπικότητά του. Χάνει τη βούλησή του. Χάνει την ελευθερία του. Δεν είναι ο ίδιος πλέον που αποφασίζει. ...

...

Παρουσιαστής: ... είναι αυτά τα στοιχεία που 'χα διαβάσει και τα 'χα πιστέψει για να είμαι ειλικρινής από καταθέσεις τότε, επειδή την παρακολουθούσα την υπόθεση ... με τους σατανιστές της Παλλήνης που 'χαν σκοτώσει κιόλας γυναίκες. Ο Κατσούλος, ο οποίος ... αποφυλακίστηκε μάλιστα πρόσφατα ... σύμφωνα με μαρτυρίες ... έκανε πράγματα απίστευτα. Έδειχνε ... τη δύναμή του. Και το είχαν μαρτυρήσει οι συνεργάτες και όσοι είχαν ... μπει σ' αυτό το κύκλωμα και τον κύκλο των σατανιστών. Δηλαδή «ο έξω από ' δω» του έδινε μία δύναμη για να εντυπωσιάσει και να δείξει κ.λπ. και να προσηλυτίσει και να πάρει μαζί του κάποιους ανθρώπους. Το θέμα είναι εγώ, εσείς κι Δήμητρα που πείτε δεν είμαστε και τόσο της εκκλησίας, δεν πηγαίνουμε, πιστεύουμε ... αν θα μπορούμε στο στόχαστρο τέτοιων ανθρώπων οι οποίοι ... τους διευκολύνει ο Εωσφόρος και τους δίνει κάποια δύναμη, είμαστε έρμαιο της δύναμής τους; Δεν μας προστατεύει τίποτα εμάς;

Θεολόγος: Ναι. Πολύ καλή ερώτηση. Είμαστε έρμαιο στο βαθμό που θα εμφανιστούμε ως άβουλα όντα. Δηλαδή να μας παραπλανήσουν, να πέσουμε στην παγίδα και στο τέλος της ημέρας να μπλέξομε. ...

...

Θεολόγος: ... Είναι πολύ δυνατή η κατάσταση. Μπορεί να σε μπλέξει στο βαθμό που ο ίδιος πας γυρεύοντας θα έλεγα. Αλλά από την άλλη είναι τόσο αδύναμη η κατάσταση που

αν δεν δώσεις προσοχή, και είναι αυτό που συμβουλευώ τους νέους, μα γιατί τόση μανία να μάθετε; Το να μάθουν εντάξει, να μάθουν ορισμένα πράγματα. Αλλά να μη δοκιμάσουν. Να μην κάνουν το επόμενο βήμα διότι είναι μεγάλη παγίδα. ... στο βαθμό επομένως που δεν δίνεις σημασία, δεν μπορούν να σε αγγίζουν καθόλου. Και αυτόν που λέμεν ... να κάμεις κάτι να επηρεάσεις ... δεν μπορείς να επηρεάσεις ... ναι, μπορεί να προσβάλει την φαντασία ευάλωτων ... τζιαι την λογικήν ευάλωτων ανθρώπων οι οποίοι δεν μπορούν ν' αντισταθούν. Αλλά από 'κει τζιαι πέρα είναι πολύ αδύναμη κατάσταση τζιαι έτσι την περιγράφουν τζιαι οι Πατέρες της Εκκλησίας, αν ο ίδιος ο άνθρωπος δεν αγγίζει αυτόν το κομμάτι. Γιατί να ασχολούμαι με το έργο ... τζιαι με κάτι το καταστροφικό ... τζιαι να μην ασχολούμαι με το δημιουργικό κομμάτι της ζωής που το προσφέρει η Εκκλησία ... ;

Παρουσιαστής: Να σας πάω σ' ένα άλλο που μπορεί να ... μάλλον έχει σχέση. Δαιμονισμένοι. Εξορκισμοί. Γίνονται εξορκισμοί στην Κύπρο, σωστά;

Θεολόγος: ... Εξορκισμοί γίνονται και ... έχει και τελετή εξορκισμών πριν από το Μυστήριο του Βαπτίσματος ...

...

Παρουσιαστής: Όχι. Εγώ λέω εξορκισμούς, εξορκισμούς.

...

Παρουσιαστής: Δηλαδή οι δαιμονισμένοι να φωνάζουν, να αλαλάζουν, να είναι εκτός εαυτού.

...

Θεολόγος: Είναι πολύπλοκο κομμάτι. ... τζιαι αποτέλεσεν τζιαι αντικείμενο έρευνας. Τζιαι στις περιπτώσεις της Καινής Διαθήκης που εμφανίζονταν δαιμονισμένοι τζιαι εθεράπευσεν τους ο Χριστός, επαρουσίαζαν τέτοιου είδους τάσεις. Δηλαδή αυτοκαταστροφής ...

Παρουσιαστής: ... Τί γίνεται; ...

...

Παρουσιαστής: ... Και γιατί να μπει σ' αυτούς και να μην μπει σε μας, ξέρω 'γω; Και ... τί συμβαίνει;

Θεολόγος: ... Αυτό που λένε οι Πατέρες και διαβεβαιώνουν είναι ότι ... σας είπα ότι το θέμα αυτό ... είναι πολύπλοκο. Δηλαδή μπήκε μέσα και ψυχιατρική ... αλλά απ' εκεί και πέρα ... αυτοί οι άνθρωποι ... έχουν προσβληθεί από μια κατάσταση και η Εκκλησία έχει ... τις ευχές του εξορκισμού και τις διαβάξει. Δηλαδή υπάρχουν εκεί. Έτυχε σε μια περίπτωση μάλιστα, χωρίς να το επιδιώξω, να βρεθώ μπροστά σε μια ...

Παρουσιαστής: Τί έγινε σ' αυτό που είδατε εσείς;

Θεολόγος: Να σας πω. Είναι ... πάνε πολλά χρόνια. Ήταν στη Θεσσαλονίκη συγκεκριμένα και χρειάστηκαν ... Είναι εμπειρία τόσο ζωντανή μέσα μου.

Παρουσιαστής: Ε, πείτε μας τι έγινε.

Θεολόγος: ... Τελείωσεν η Θεία Λειτουργία τζιαι πήγεν μέχρι τις 3 η ώρα ... ήταν μια πάλη. Έβλεπες ζωντανά μιαν πάλην του καλού με το κακό ας το πούμεν έτσι. Του

Χριστού με το Σατανά. Και στο τέλος αυτή η κοπελίτσα, όταν απελευθερώθηκε, ενώ προηγουμένως ήταν σε μια αποκρουστική φάση, όταν απελευθερώθηκεν ήταν η πιο όμορφη ύπαρξη. ...

...

Παρουσιαστής: Είχαν πάει για εξορκισμό ή είχε μπει στην εκκλησία και την έπιασε; Γιατί συνήθως λέει δεν μπορούν να μπου οι δαιμονισμένοι μέσα σε εκκλησία.

Θεολόγος: Όχι. ... ήταν προγραμματισμένη περίπτωση.

...

Παρουσιάστρια: Απλά δεν κατάλαβα το εξής: ... υπάρχουν όντως δαιμονισμένοι που όντως μπαίνει ο δαίμονας μέσα τους ή έχει δοθεί μία άλλη εξήγηση ψυχιατρικού περιστατικού ανθρώπων που τους είδατε κι εσείς σ' αυτή την φάση, την έξαρση;

Θεολόγος: Επροσπάθησαν ... σε επιστημονικόν πεδίο να δουν και το βαθμό μήπως είναι μια ... φαίνεται ότι δεν είναι εντελώς ξεκαθαρισμένο το πράγμα ...

...

Παρουσιαστής: ... Εγώ αυτό που έχω ακούσει είναι ότι αν δεις δαιμονισμένο, πέρα απ' αυτό που ... περιγράψατε 'σεις, έτσι μου το 'χουν περιγράψει και 'μένα, συν το άλλο, ότι ο δαιμονισμένος λέει, με το που έρχεται αντιμέτωπος με τον παπά, του βγάζει όλα τ' άπλυτα στη φόρα. ...

Παρουσιάστρια: Ο δαιμονισμένος του παπά;

Παρουσιαστής: Ναι. Εσύ που έκανες ... Όλα στη φόρα. Ό,τι έχει κάνει ένας ιερωμένος

...

...

Θεολόγος: ... Δεν έχει τέτοια δύναμη. Δηλαδή ... ως ένα βαθμό. Επειδή μιλούμε για πνευματικό μέρος δηλαδή εν πνευματικά όντα, ως ένα βαθμό φαίνεται τζιαι είναι αυτό που χρησιμοποιούν. ... περιγράφεται ως πονηρός, ως δόλιος, ως περίπτωση η οποία μετέρχεται όλων των μέσων για να παραπλανήσει κιόλας. Εν το ψεύδος που λέμε. ... αλλά εκείνον το οποίο, για το οποίο μπορεί να είναι βέβαιος ο άνθρωπος είναι ότι δεν έχει τόση δύναμη όσην του ... πιστώνουμεν για να δημιουργεί τέτοιες καταστάσεις που μας τρομάζουν και μας φοβίζουν. ... ένα μήνυμα που θα έστελνα, δεν είναι ανάγκη να μπούμε σ' αυτή τη φάση του τρόμου. ...

...

Στην οθόνη αναγράφονται, μεταξύ άλλων, και τα εξής: «Ο ΣΑΤΑΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ», «ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΣΑΤΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΩΣ ΕΚΔΗΛΩΝΕΤΑΙ;», «ΓΙΑΤΙ ΚΑΠΟΙΟΣ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΣΑΤΑΝΙΣΤΗΣ;», «ΣΑΤΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΑΥΡΗ ΜΑΓΕΙΑ: ΠΟΙΑ Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥΣ;», «ΠΟΣΟ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΟΥΝ ΟΙ ΣΑΤΑΝΙΣΤΕΣ;».

2. Στις 25/1/2017, μεταξύ των ωρών 6:35–9:15 (δηλαδή, εντός της οικογενειακής ζώνης), ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση (Κ) το πρόγραμμα «ΚΑΘΕ

ΜΕΡΑ Άλλη Μέρα», χωρίς να εξασφαλίσει όπως το πρόγραμμα το οποίο μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης ήταν κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά παράβαση του Κανονισμού 21.(6) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις 25/1/2017, μεταξύ των ωρών 6:35–9:15 (δηλαδή, εντός της οικογενειακής ζώνης), ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση (Κ) το πρόγραμμα «ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ Άλλη Μέρα», χωρίς η σήμανση/προειδοποίηση που δόθηκε ν' ανταποκρίνεται στο περιεχόμενό του, κατά παράβαση του Κανονισμού 22.(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο οργανισμός, με επιστολή του κ. Γαστών Χατζηναστασίου (Χατζηναστασίου, Ιωαννίδη ΔΕΠΕ – Deloitte Legal) ημερ. 31.5.2017 (η οποία εκ παραδρομής φέρει ημερ. 31.5.2016) (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'), υπέβαλε στην Αρχή τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις του σε σχέση με την παρούσα.

Σημειώνεται ότι ο οργανισμός δεν εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών θέσεων του οργανισμού όπως εκφράστηκαν από το Δικηγόρο του, και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος κρίνουμε ότι:

Στις 25/1/2017, μεταξύ των ωρών 6:35–9:15 (δηλαδή, εντός της οικογενειακής ζώνης), ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση (Κ) το πρόγραμμα «ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ Άλλη Μέρα»:

-χωρίς να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές ήταν ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούσαν, το οποίο δεν ανταποκρινόταν στη σήμανση που δόθηκε από τον οργανισμό, κατά παράβαση του Κανονισμού 21.(5) των

περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 1.)

-χωρίς να εξασφαλίσει όπως το πρόγραμμα το οποίο μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης ήταν κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά παράβαση του Κανονισμού 21.(6) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 2.)

-χωρίς η σήμανση/προειδοποίηση που δόθηκε ν' ανταποκρίνεται στο περιεχόμενό του, κατά παράβαση του Κανονισμού 22.(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 3.)

[Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελ. 3 - 7 της παρούσας]

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του Δικηγόρου του οργανισμού ότι κατά τη διάρκεια παρουσίασης του θέματος, δε μεταδόθηκαν βίντεο, εικόνες και/ή μουσικές που θα μπορούσαν να θέσουν το περιεχόμενο του προγράμματος εκτός των αποδεκτών για την οικογενειακή ζώνη ορίων, η Αρχή αναφέρει τα εξής: κατά τη διάρκεια παρουσίασης του εν λόγω θέματος, συζητήθηκαν εκτενώς και λεπτομερώς πτυχές αυτού, όπως λόγου χάριν οι εξορκισμοί δαιμονισμένων, οι οποίες θα μπορούσαν να αναστατώσουν τους τηλεθεατές (ανήλικους αλλά και ενήλικους) και/ή να τους προκαλέσουν αισθήματα φόβου.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του Δικηγόρου του οργανισμού ότι ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάστηκε το εν λόγω θέμα, δεν ωθεί τους ανήλικους στη μίμηση, η Αρχή αναφέρει ότι δεν κρίνει το περιεχόμενο του υπό αναφορά προγράμματος ως ακατάλληλο για την ώρα μετάδοσής του διότι ενδεχομένως να ωθήσει τους ανήλικους στη μίμηση, αλλά διότι ενδεχομένως να αναστατώσει και/ή να φοβίσει μερίδα του τηλεοπτικού κοινού.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του Δικηγόρου του οργανισμού ότι το εν λόγω θέμα παρουσιάστηκε καθότι ήταν επίκαιρη είδηση η επιβολή ποινής από αγγλικό Δικαστήριο σε σατανιστή βρετανοκυπριακής καταγωγής, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι οι οργανισμοί μπορούν και οφείλουν να καλύπτουν όλα τα θέματα της επικαιρότητας στο πλαίσιο των διαφόρων προγραμμάτων τους, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι αυτό γίνεται, μεταξύ άλλων, τη σωστή ώρα μετάδοσης και με την κατάλληλη σήμανση.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του Δικηγόρου του οργανισμού ότι θέματα όπως η καταδίκη σατανιστών τυγχάνουν ευρείας κάλυψης, η Αρχή αναφέρει ότι στην

παρούσα δεν εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο άλλα ραδιοτηλεοπτικά μέσα παρουσίασαν το εν λόγω θέμα, αλλά τον τρόπο με τον οποίο αυτό παρουσιάστηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ Άλλη Μέρα», στις 25/1/2017, μεταξύ των ωρών 6:35-9:15, από τον τηλεοπτικό οργανισμό «ALPHA ΚΥΠΡΟΥ».

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του Δικηγόρου του οργανισμού ότι η Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης υπ. αρ. 1178 (1992) συστήνει στα κράτη να παρέχουν, μέσω του βασικού εκπαιδευτικού τους προγράμματος, πληροφορίες για τις καθιερωμένες θρησκείες και τις κύριες παραλλαγές αυτών, καθώς επίσης και πληροφορίες στο ευρύ κοινό για τη φύση και τις δραστηριότητες των σεκτών και των νέων θρησκευτικών κινήματων, η Αρχή αναφέρει ότι ουδόλως διαφωνεί με την ανάγκη πληροφόρησης και/ή ενημέρωσης των πολιτών σε θρησκευτικά θέματα, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι ο τρόπος παρουσίασής τους από τηλεόρασης και/ή ραδιοφώνου δεν παραβιάζει την κείμενη Νομοθεσία. Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή θεωρεί ότι στο πλαίσιο του επίμαχου προγράμματος δόθηκαν αχρείαστες λεπτομέρειες και/ή έγιναν περιγραφές που ξεφεύγουν του ουσιαστικού στόχου και σκοπού της πιο πάνω Σύστασης.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του Δικηγόρου του οργανισμού ότι οι πιθανότητες ανήλικοι να παρακολούθησαν το υπό αναφορά πρόγραμμα είναι περιορισμένες, δεδομένου ότι αυτό μεταδόθηκε σε ώρες που τα παιδιά είναι σχολείο, η Αρχή αναφέρει ότι αυτό δεν αναιρεί τις παραβάσεις που διαπιστώθηκαν εφόσον, μεταξύ άλλων λόγων, κάποια από τα παιδιά ενδεχομένως να ήταν στο σπίτι τους και να παρακολούθησαν το επίμαχο πρόγραμμα. Επίσης, διευκρινίζει ότι οι παραβάσεις των υποστοιχείων 1. και 3., δεν αφορούν αποκλειστικά στους ανήλικους τηλεθεατές αλλά στο σύνολο του τηλεοπτικού κοινού (ανήλικους και ενήλικους τηλεθεατές).

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει ότι υπάρχουν παραβάσεις των **Κανονισμών 21.(5)** (υποστοιχείο 1.), **21.(6)** (υποστοιχείο 2.) και **22.(1)** (υποστοιχείο 3.) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, αποφασίζει να επιβάλει στον οργανισμό για τις παραβάσεις των **Κανονισμών 21.(5), 21.(6)** και **22.(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), παραβάσεις που έγιναν στις **25/1/2017**, τις ακόλουθες κυρώσεις:

- Για την παράβαση του **Κανονισμού 21.(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 1.), την κύρωση της **Προειδοποίησης**.

- Για την παράβαση του **Κανονισμού 21.(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο **2.**), την κύρωση της **Προειδοποίησης**.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 22.(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο **3.**), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση λόγω ομοιότητας των γεγονότων και των συστατικών στοιχείων της παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου **1.**, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

(Α. Κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.Kov.